

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้วิจัย ได้แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ตามแนวคิดของ Likert ที่มองการมีส่วนร่วม ว่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 935 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 290 คน ใช้การสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster random sampling)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546:81-92) มาปรับปรุง โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ ความหมาย และขอบข่ายของงานวิชาการ หลักการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

2) กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ได้แก่ การกำหนดรูปแบบของคำถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา และศึกษาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของบุคคลอื่น ที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข

3) สร้างและปรับปรุงแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนดไว้โดยแยกออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในวาระกิจการ 9 ด้าน จำนวน 73 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

4) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับมาแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของภาษา แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะส่งเครื่องมือไปทำการทดลองเก็บข้อมูล

7) นำแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยและขออนุญาตนำไปใช้กับกลุ่มวิจัยก่อน

8) นำแบบสอบถามที่ผ่านทดลองเก็บข้อมูลและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน ขนาดและที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 73 ข้อ ครอบคลุมเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน 9 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร บริหารงานวิชาการด้านการเรียน การสอน บริหารงานวิชาการด้านการประเมินผล บริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายใน บริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาบุคลากร วิชาการ บริหารงานวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนา บริหารงานวิชาการด้านการบริหาร โครงงาน วิชาการศึกษาอื่นๆ บริหารงานวิชาการด้านระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ และบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) มีหนังสือนำจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2) มีหนังสือนำจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

3) ส่งแบบสอบถามในช่วงต้นเดือน มีนาคม 2549 โดยแนบหนังสือขออนุญาต และขอโรงเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นการส่วนตัวของผู้วิจัยจัดส่ง พร้อมกัน และรับแบบสอบถามด้วยตนเองในช่วงปลายเดือน มีนาคม 2549

4) ผลการรวบรวมแบบสอบถามที่รับคืนมา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน มาทั้งสิ้น จำนวน 290 ชุด จากการจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 290 ชุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 100
ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดระเบียบของข้อมูลแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน รายข้อ และจำแนกตามสถานภาพด้านเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษา และที่ตั้งสถานศึกษา เกณฑ์การให้คะแนนและใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (อ้างใน บุทธ ไกยวรรณ 2547:141-143) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนที่แสดงถึงระดับความคิดเห็นใช้เกณฑ์ ดังนี้ (อ้างใน บุทธ ไกยวรรณ 2547: ดังนี้ 244-143) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ผลกระทบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการสรุปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ในรูปตารางและอธิบายตารางเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage)

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดทำเป็นตาราง และ อธิบายได้ตารางเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผู้สอน ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.10 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.90 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.80 รองลงมา ได้แก่ วุฒิการศึกษามากกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.40 และวุฒิการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.70 มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.40 รองลงมา ได้แก่ มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.30 และประสบการณ์การสอนที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 อยู่ ณ สถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.40 รองลงมาได้แก่ อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 29.00 และขนาดสถานศึกษาที่มีครูผู้สอนอยู่น้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 28.60 ส่วนใหญ่สอนอยู่ในสถานศึกษาซึ่งมีที่ตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 73.80 ที่เหลือสอนอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งมีที่ตั้งในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 26.20

2. ความเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ($\bar{X}=3.76, S.D.=0.55$) เรียงลำดับค่าคะแนนจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.95, S.D.=0.55$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}=3.91, S.D.=0.57$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X}=3.79, S.D.=0.61$) สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.57$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.71$) รองลงมาได้แก่ การเปิดโอกาสให้ คณะครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.75$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การส่งเสริมให้มีการบริการแนะแนวในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.77$)

2.2 ด้านการบริหารการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.55$) คือ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดให้มีกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.77$) รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.69$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลในชุมชน ให้ทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.76$)

2.3 ด้านการประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.63$) คือ ครู ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบต่อการวัดผลและ ประเมินผล ตลอดจนการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนมีการ ปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.84$) รองลงมาได้แก่ การกำหนดเวลาในการวัดผลประเมินผลใน แต่ละภาคเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.86$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดใน เรื่อง การวิเคราะห์ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.73$)

2.4 ด้านการนิเทศภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.66$) คือ ครู ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษาได้สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาถึง ความสำคัญของการนิเทศภายในมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.76$) รองลงมาได้แก่ การ สสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนนิเทศ ภายใน ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.70$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.88$)

2.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.72$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้ จัดทำผลงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.84$) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนให้ครูจัดประสบการณ์การสอนอย่าง

หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.80$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการแก่บุคลากร ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.87$)

2.6 ด้านการวิจัยและพัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63, S.D. = 0.72$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาได้จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมตามหน่วยงานต่างๆ ที่เปิดการอบรมมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.87$) รองลงมาได้แก่ การกระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.77$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การจัดหาหนังสือและเอกสารให้บุคลากรได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.95$) ซึ่งเป็นความเห็นในระดับปานกลาง

2.7 ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.66$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาได้จัดทำโครงการงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.75$) รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.76$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการเพื่อดำเนินการ จัดทำเป็นโครงการอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.78$)

2.8 ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.61$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบุคลากรอย่างเป็นระบบมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.68$) รองลงมาได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสถานศึกษา และของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.72$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา ($\bar{X} = 3.67, S.D. = 0.75$)

2.9 ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.63$) คือ ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทางวิชาการมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.78, S.D. = 0.79$) รองลงมาได้แก่ การทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.70$) และมีความเห็นว่าปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่อง การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลอย่างละเอียด เพื่อจัดทำคู่มือการประเมิน ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 0.78$)

2.10 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพด้านเพศ ปรากฏผลว่า เพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.65–3.91 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.55–0.76 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.55$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.84, S.D. = 0.60$) ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.62$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.65, S.D. = 0.69$) ส่วนเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60–3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54–0.74 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.54$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.55$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.62$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.60, S.D. = 0.74$)

2.11 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.20–3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.12–0.96 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.47$) ด้านการประเมินผลทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.68$) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.69$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.20, S.D. = 0.93$) ส่วน ครูผู้สอนวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.62–3.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54–0.71 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.54$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.56$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.60$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.62, S.D. = 0.71$) สำหรับครูผู้สอนวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.83–4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.63–1.09 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับ

แรก ดังนี้ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.63$) ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.84$) ด้านการพัฒนานุเคราะห์ทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 1.06$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 1.09$)

2.12 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพด้านประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 6 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.35–3.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.52–0.73 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.53$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.52$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.55$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.35, S.D. = 0.70$) ส่วน ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.64–3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.44–0.71 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.84, S.D. = 0.57$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.84, S.D. = 0.63$) ด้านการพัฒนานุเคราะห์ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.58$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.64, S.D. = 0.71$) สำหรับ ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.87–4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.49–0.66 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.53$) ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.49$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.56$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.61$)

2.13 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพด้านขนาดสถานศึกษา พบว่า

ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51–3.81 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54–0.66 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.57$) ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.54$) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.65$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.61$)

ส่วน ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.35–3.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.48–0.74 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.52$) ด้านการบริหาร หลักสูตร ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.48$) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.67, S.D. = 0.56$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.35, S.D. = 0.74$)

สำหรับ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.83–4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53–0.74 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.53$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.58$) ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.62$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.73$)

2.14 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพด้านที่ตั้งสถานศึกษา พบว่า

ครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตเทศบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.15–4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.36–0.56 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.36$) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.46$) ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.42$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.56$)

สำหรับ ครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ย

อยู่ระหว่าง 3.44–3.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53–0.73 ซึ่งสามารถเรียง ลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.53) ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.53) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.61) และน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.68)

3. ผลกระทบของความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ด้านการบริหารหลักสูตร การขาดการแนะแนวที่ดีทำให้ผู้เรียนไม่เกิดแรงจูงใจในศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ด้านการบริหารการเรียนการสอน ขาดการนำข้อมูลทั้งหมดมาใช้ในการจัดทำแผนการสอนทำให้ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์และกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านการประเมินผล ขาดการประเมินผลที่สอดคล้องกับความเป็นจริงทำให้ไม่สามารถวางระบบและตรวจสอบการประเมินผลที่ดีได้ ด้านการนิเทศภายใน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทำให้การนิเทศภายในไม่มีประสิทธิภาพ ด้านการพัฒนาคณาจารย์ทางวิชาการ ไม่มีข่าวสารที่ดีทำให้ขาดการพัฒนาคุณภาพด้านการวิจัยและพัฒนา ขาดหนังสือและเอกสารในการส่งเสริมการวิจัยทำให้ขาดความมั่นใจในการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการเพื่อดำเนินการจัดทำเป็นโครงการอย่างเป็นระบบ ทำให้การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการไม่มีคุณภาพต่อการดำเนินงานโครงการ ด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ไม่มีข้อมูลที่เพียงพอและทันสมัยทำให้ผู้เรียนขาดการพัฒนา และครูไม่สามารถใช้ความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ขาดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผล ครูผู้สอนขาดความเข้าใจและขาดความชัดเจนทำให้ไม่สามารถวางแผนการประเมินผลงานทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 290 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 ส่วนที่เหลือเป็นผู้ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 66.21 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็นเรียงจากมากไปหาน้อย ปัญหาได้แก่ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($f = 69$) สถานศึกษาไม่มีการวางแผนดำเนินงานโครงการทางวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($f = 65$) สถานศึกษาขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น ($f = 60$) ระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการยังไม่เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ($f = 57$) งบประมาณไม่เพียงพอทำให้ไม่มีสื่อที่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($f = 54$) ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

(f=52) ขาดงบประมาณในการสนับสนุนโครงการทางวิชาการ (f=47) สถานศึกษาขาดการวางแผนในการดำเนินงานวัด และประเมินผลให้เป็นระบบ (f =45) การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ (f =41) สถานศึกษาไม่มีการพัฒนาหลักสูตร (f =38) ครูไม่มีความเข้าใจการบริหารโครงการทางวิชาการ (f =3) ครูขาดขวัญและกำลังใจและรู้สึกเบื่อหน่ายกับการจัดทำเอกสารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ (f =2) สถานศึกษาไม่นำหลักสูตรที่พัฒนามาใช้ให้เกิดประโยชน์ (f =1) มีการประชุมบุคลากรบ่อยเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง (f =1) ขาดขวัญและกำลังใจของผลงานทางด้านวิชาการไม่ชัดเจน (f=1)

ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเชิงปฏิบัติการ (f=64) สถานศึกษาควรมีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทุกระดับชั้น (f =61) ควรปรับปรุงระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดเก็บเพื่อสะดวกต่อการสืบค้น (f =59) ควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่คณะครูและผู้เกี่ยวข้อง (f=48) สถานศึกษาควรสำรวจความสามารถและความถนัดของครูผู้สอนโดยยึดหลักวิชาเอกที่ครูจบการศึกษามา (f =47) โครงการควรมีการประเมินสอดคล้องและเหมาะสมกับท้องถิ่น (f=45) ควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสภาพท้องถิ่น โดยเชิญผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดถึงผู้ที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินการ (f =42) สถานศึกษาควรจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ (f =42) ควรวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (f =41) เน้นการประเมินผลงานทางด้านวิชาการตามสภาพจริง (f =41) สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่พัฒนาตนเองทางวิชาการ (f =9) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจ้างโรงเรียนที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้แล้วจัดสรรให้โรงเรียนนั้นก่อนอย่างน้อยห้องเรียนละ 1 เครื่อง (f =8) สถานศึกษาควรติดตามการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (f=7) ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษา (f=4) สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่มีผลงานทางด้านวิชาการ (f=3)

อภิปรายผล

1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู ผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.10 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.90 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.80 รองลงมา ได้แก่ วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.40 และวุฒิการศึกษาที่มี

จำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.70 มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.40 รองลงมา ได้แก่ มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.30 และประสบการณ์การสอนที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.40 รองลงมาได้แก่ อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 29.00 และขนาดสถานศึกษาที่มีครูผู้สอนอยู่น้อยที่สุดได้แก่ สถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.60 ส่วนใหญ่สอนอยู่ในสถานศึกษาซึ่งมีที่ตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 73.80 ที่เหลือสอนอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งมีที่ตั้งในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 26.20

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

ความเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เกือบเหมือนกัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของหลักสูตรสถานศึกษา ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งตรงกับหลักการของการบริหารสถานศึกษา ในรูปแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ที่ รั้งการคุ้มครองเด็ก (อ้างใน กระทรวงศึกษาธิการ 2547:316) ที่กล่าวถึง หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน โดยกำหนดนโยบายและแผน ร่วมตัดสินใจ กว้างขวางหลักสูตรท้องถิ่น การร่วมคิดร่วมทำ ฯลฯ และแม้จะบริหารโดยองค์คณะบุคคลก็ตาม ต้องเน้นการกระจายโอกาสให้ทั่วถึงทั้งองค์กร เพื่อโยงโยให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546: 69) ที่พบว่าใน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดประชุม สนับสนุน ส่งเสริมให้ คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเนื่องจากเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรคณะครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจใน ด้านการจัดทำสาระต่างๆ ของหลักสูตรใหม่ จำเป็นต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ คณะครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

2.2 การบริหารการเรียนการสอน

ความเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาและปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนั้น

เมื่อครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงได้เน้นการฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ กนก จันทร์ขจร (2532:125) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำ ความรู้เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ทดลอง ได้ปฏิบัติ ได้สังเกตจากของจริง ได้ทำงานร่วมกัน ได้ทำงานด้วยตนเองทำให้ได้ความรู้จริงหรือประสบการณ์ชีวิตจริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้เป็นอย่างดี และเอกรินทร์ สีมหาศาล (อ้างในศิริพร จีปนวัฒนา, 2547:91) ได้กำหนดองค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงวิธีการเรียนของผู้เรียน และวิธีการสอนที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน (Learner-Learning, Teacher-Teaching) ผลการวิจัยดังกล่าวยังได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร พึ่งเฟื่อง (2540:77) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีการดำเนินการถูกต้อง โดยมีการศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา แผนการสอน เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำบันทึกการสอนล่วงหน้า ใช้วิธีสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเน้นทักษะกระบวนการ และครูไม่ได้ยึดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูเท่านั้น แต่ได้ผสมผสานตามคำแนะนำในคู่มือครูและตามคำแนะนำของฝ่ายบริหารบ้าง ฝ่ายวิชาการบ้าง หรือตามสภาพการณ์ต่างๆ

2.3 การประเมินผล ความเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านเขตที่ตั้ง ทั้งเขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อาจเป็นเพราะว่า ในการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการวัดผลประเมินผลการเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ในขณะเดียวกันการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาจะต้องมีการจัดการเป็นระบบและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ สามารถรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานการศึกษาเพื่อแสดง

ข้อมูลและสถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนทั้งในระยะเวลาที่ยังศึกษาอยู่และเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว ซึ่ง ศิริพร จิปนวัฒนา (2547:157-158) ได้แบ่งเอกสารหลักฐานการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ และเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง

และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร พึ่งเฟื่อง (2540:107) ที่พบว่าการวัดผลและประเมินผลมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการในระดับมากที่สุดและปีการศึกษาแสดงความคิดเห็นไม่ค่อยแตกต่างกัน

2.4 การนิเทศภายใน ความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง เขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อค้นพบดังกล่าว สอดคล้องกับ จินดา รัต. อังกูร (2541:25) ที่ได้ให้สรุปความหมายของการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษา ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นจนเป็นนิสัยทำให้เกิดการพัฒนาอย่างถาวร ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ในขณะที่บอกว่า ครูมีขวัญกำลังใจ ความภาคภูมิใจที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และ (Good) (ฮาร์โลน บันลือ พฤษะวัน, 2537:12) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นความพยายามที่ผู้นิเทศจะทำให้ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนทุกคน รับผิดชอบ มีความเป็นผู้นำในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า

2.5 การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง เขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง เขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 งานทุกงานจะเกี่ยวข้องและผูกพันกับบุคคลในองค์การ ซึ่งชี้ให้เห็นความจำเป็นของการพัฒนาบุคลากรนับตั้งแต่ลักษณะแบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถขององค์การ และค่านิยมร่วมกันของบุคคลในองค์การซึ่งรวมถึงวัฒนธรรมขององค์การด้วย ถ้ามีการวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้และมีการพัฒนาบุคลากร นอกจากจะส่งผลในทางบวกต่อการดำเนินงานขององค์การแล้วยังส่งผลไปถึงปัจจัยตัวอื่นๆ ด้วย สอดคล้องกับ บรรยงค์ ไตจินดา (2546:191) ได้กล่าวถึง เป้าหมายสูงสุดของการบริหารงาน คือ การนำเอาทรัพยากรอันประกอบไปด้วย คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ไปดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ในบรรดาปัจจัยเหล่านี้ต้องยอมรับว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ความจำเป็นในการพัฒนาคนนับวันจะปรากฏเด่นชัดและทวีความสำคัญยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสภาพปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาคนให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้นกลายเป็นกลยุทธ์สำคัญของการพัฒนาองค์การ

2.6 การวิจัยและพัฒนา ความคิดเห็นของผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง ทั้งเขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า การวิจัยและพัฒนามีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมบุคลากรเข้าร่วมอบรมตามหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอบรม กระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาหนังสือและเอกสารให้บุคลากรได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากเกิดสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนมีความขัดข้อง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามปกติ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการหาแนวทางแก้ปัญหาและหาทางป้องกันปัญหาการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูค้นหาความรู้และความก้าวหน้าทางการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทธา นิคมานนท์ (2544:10) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยด้านการเรียนการสอนว่า เป็นการเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้หรือรู้แล้วแต่ยังไม่แน่ชัด ผลการวิจัย

ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ทำให้วิทยาการต่างๆ กว้างขวางขึ้น และช่วยให้มีเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งเป็นผลจากการศึกษา ค้นคว้าทางการวิจัย ทำให้การเรียนการสอนทันสมัยยิ่งขึ้น ครูสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเองโดยวิธีการทางการวิจัย ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการวิจัยที่เรียกว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” ซึ่งเป็นวิธีที่ครูสามารถค้นหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนและธรรมชาติของผู้เรียน และครูสามารถประเมินผลการสอนของตนได้ว่ามีความสำเร็จเพียงไร มีจุดบกพร่องใดที่ควรแก้ไข และสามารถแก้ไขจุดบกพร่องได้โดยใช้เทคนิคการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ว. รัชชัญญ์ (2546:71) ที่วิจัยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษาได้ดำเนินการสำรวจสภาพปัญหา จัดหาหนังสือและเอกสารให้บุคลากรใช้ศึกษา รวมทั้งได้วางแผนในการพัฒนาส่งเสริมบุคลากรให้เกิดความสนใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

2.7 การบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง เขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบของผู้วิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าภารกิจของโรงเรียนทุกๆ เรื่อง สามารถกำหนดเป็นโครงการได้ ที่นอกเหนือจากแผนงาน และมีลักษณะของการดำเนินการเป็นส่วนรวมของสถานศึกษา ไม่ใช่เฉพาะห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง ซึ่งตรงกับ กมล ภูประเสริฐ (2544: 69-71) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำโครงการทางวิชาการไว้ว่า การจัดทำโครงการเกิดจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหา/ความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการจะแก้ปัญหา หรือต้องการพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นกว่าเดิม และการดำเนินงานโครงการในลักษณะภาพรวมของสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดของสถานศึกษา จึงจะบังเกิดผลการเรียนรู้ร่วมกัน

2.8 การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอน

สอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้ง เขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบของการวิจัยดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ ชโลมใจ กิ่งคาระวัฒน์ และคณะ (2531:2) ที่ได้ให้ความสำคัญจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศไว้ว่า คงสามารถดำเนินการจัดระบบสารสนเทศใดๆ ก็ตามต้องเน้นประโยชน์ในการวางแผนและกอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้น และระบบสารสนเทศควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ ครอบคลุมเรื่องและประเด็นที่จำเป็นต้องใช้ มีความเชื่อถือได้ ความเป็นปัจจุบัน สามารถใช้ได้ตามที่ต้องการ

2.9 การประเมินผลงานทางวิชาการ ความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านประสบการณ์การสอน ครูที่มีประสบการณ์การสอนทุกระดับให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเขตที่ตั้งเขตเทศบาลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการประเมินผลงานทางวิชาการเป็นภารกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกัน

คุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

3. ผลกระทบของความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

3.1 ผลกระทบของความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่พบว่า การบริหารการวิจัยและพัฒนา ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นน้อยที่สุด ทำให้สถานศึกษาขาดการแสวงหาวิธีการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งผลให้การปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ไม่รักการค้นคว้า ไม่สามารถปรับวิถีคิดและวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การวิจัยเป็นเรื่องที่ยังยากประกอบกับเอกสารค้นคว้าทางวิชาการก็ไม่เพียงพอในการสืบค้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกส ภูประเสริฐ (2544:82) ที่ว่า การวิจัย มักจะถูกมองว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก เป็นเรื่องเฉพาะนักวิชาการเท่านั้น สถานศึกษาอาจเปลี่ยนเป็นเรื่อง “พัฒนา” แทน โดยอิงระเบียบวิธีการวิจัยอยู่ดี รูปแบบของการพัฒนางานไม่ว่าจะเป็นงานบริหารหรือการเรียนการสอนหรืองานอื่นๆ ก็สามารถใช้กระบวนการพัฒนางานได้

3.2 ผลกระทบด้านการบริหารหลักสูตร ที่พบว่า การส่งเสริมให้มีการบริการแนะแนวในสถานศึกษา มีการปฏิบัติน้อยที่สุด จนกระทั่งส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาและค้นพบศักยภาพของตนเองตามหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งขาดการส่งเสริมทักษะชีวิต คุณลักษณะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีนั้น อาจจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยสภาพความเป็นจริงแล้วขาดแคลนบุคลากรด้านครูผู้สอน จึงทำให้การส่งเสริมการบริการแนะแนวในสถานศึกษาดำเนินการได้ไม่เต็มที่ซึ่งทำให้บังเกิดผลดังกล่าวขึ้น ลักษณะเช่นนี้ สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2544 (2545:6) ที่มองว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โอกาสใหม่และการมีงานทำ

3.3 ผลกระทบด้านการบริหารการเรียนการสอน ที่พบว่า การจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลของชุมชนเพื่อให้ทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นการปฏิบัติน้อยที่สุด ทำให้ผู้เรียนขาดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความเป็นจริงในชุมชนและขาดความสอดคล้องกับประสบการณ์ไม่อยู่ในวิสัยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้

จนสามารถนำทรัพยากรและกิจกรรมในท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาระงานของครูผู้สอนมีมากและสถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในการรวบรวมข้อมูลในชุมชนให้ทุกชั้นเรียนจัดทำแผนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและขาดการจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานการจัดและการดำเนินการด้านการเรียนการสอน ของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545:151) ที่สรุปว่า การจัดทำประมวลการสอนหรือโครงการสอนจะวางแผนเป็นภาคปีการศึกษา โดยเฉพาะวิชาที่มีหน่วยกิจและสามารถเรียนจบในแต่ละภาคการศึกษา การประมวลการสอนจึงเริ่มจากการวางแผนระยะยาวเป็นภาคการศึกษา แล้วจึงเป็นการวางแผนระยะสั้นหรือรายสัปดาห์

3.4 ผลกระทบด้านการประเมินผล ที่พบว่า การวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับความเป็นจริง ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยที่สุดจนกระทั่งทำให้ครูไม่สามารถนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปปรับปรุงและเป็นข้อมูลในการตัดสินใจผลการเรียนของผู้เรียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การประเมินผลที่เป็นจริงจะเป็นการบันทึกข้อเท็จจริงและกำลังใจของครูผู้สอนที่มีจำนวนน้อยอยู่แล้วให้ลดจำนวนน้อยลงไปอีกเนื่องจากการขอยกย้าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงใช้หลักการที่ยึดหยุ่น “ลดหลักการเพื่อรักษาคน” การใช้วิธีดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับที่ ศิริพร จิปนวัฒนา (2547:146) ได้สรุปไว้ว่า การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียน เป็นการวางระบบและแผนงานการตรวจสอบการดำเนินการ ประเมินผลการเรียนของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ทันเหตุการณ์ ทั้งนี้ก็เพื่อการรักษาทรัพยากรบุคคลให้คงไว้เพื่อปฏิบัติงานในองค์กรให้นานที่สุดนั่นเอง

3.5 ผลกระทบด้านการนิเทศภายใน ที่พบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติน้อยที่สุดจนทำให้การนิเทศไม่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการนิเทศ มีจำนวนน้อย มีภารกิจด้านอื่นมาก ไม่มีเวลาในการวางแผนนิเทศ การนิเทศและการประเมินผล รวมทั้งผลการนิเทศมักไม่เป็นที่ยอมรับของครูผู้สอน จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545:227) ที่ว่า การนิเทศควรมีการบริหารงานเป็นระบบ ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ในการทำงาน การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน สร้างสภาพแวดล้อมและความผูกพันในการทำงาน ให้ดีขึ้น และเน้นการพัฒนาพร้อมทั้งส่งเสริมวิชาชีพครู

3.6 ผลกระทบด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ที่พบว่า การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการแก่บุคลากรมีการปฏิบัติน้อยที่สุดจนกระทั่งส่งผล ทำให้ครูขาดการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการ

ทำงาน เสียเวลาในการเรียนรู้ และใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างไม่คุ้มค่านั้น อาจเนื่องมาจาก เอกสารที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมีน้อย ระบบสารสนเทศทางเทคโนโลยีไม่เอื้ออำนวยงบประมาณสนับสนุนไม่พอเพียง สอดคล้องกับการบริหารทรัพยากร ของ บรรยงค์ ไตจินดา (2546:35) ที่มองว่า ในบรรดาทรัพยากรการบริหาร 4 อย่าง คือ บุคลากร เงิน วัสดุ และการจัดการนั้น บุคลากรเป็น ทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุด แม้จะคิดค้นประดิษฐ์เครื่องจักรกลขึ้นมาทดแทนกำลังคน แต่ก็ยังไม่ พื้นที่จะต้องมีคนคอยควบคุมดูแลบำรุงรักษา หลายองค์การจึงต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรของตนเองมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นแก่ตัวพนักงาน

3.7 ผลกระทบด้านการวิจัยและพัฒนา ที่พบว่า การจัดหาหนังสือและเอกสารให้ บุคลากรได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติน้อยที่สุดจนกระทั่งเป็นผลให้ครูผู้สอนไม่มีหนังสือและเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาไว้ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความจริงของ เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบรวมทั้งขาดการแสวงหาสื่อและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ตรงกับความต้องการของผู้เรียนนั้น อาจเป็นเพราะว่า งานการวิจัยและพัฒนา เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ บุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ มีเอกสารหรือตำราที่เกี่ยวข้องค่อนข้างพอใช้ รวมทั้งมีปัจจัยอื่นๆเช่น บุคลากรที่ปรึกษา งบประมาณ เวลา รวมทั้งอาจต้องมีระบบอินเตอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นอย่างกว้างขวาง ด้วย จึงจะทำให้การวิจัยและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ แนวคิด ของ กมล ภูประเสริฐ (2544:81) ที่ว่า การวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาความจริงของ เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ การวิจัยและพัฒนาในระดับสถานศึกษาจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการแสวงหา วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการแสวงหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

3.8 ผลกระทบด้านการบริหาร โครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ที่พบว่า การเก็บ รวบรวมข้อมูลทางวิชาการเพื่อดำเนินการจัดทำโครงการอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติน้อยที่สุด จนกระทั่งทำให้สถานศึกษาไม่มีข้อมูล ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการที่แท้จริง ของสถานศึกษาทำให้เกิดความผิดพลาดในการบริหารโครงการทางวิชาการ ไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่นและไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขาดการเก็บข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของชุมชนและท้องถิ่นรวมทั้งการเชื่อมโยงกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมีระบบ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลต่างๆเหล่านั้นมาใช้ในการ วางแผนและกำหนด โครงการต่างๆทางด้านวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ รวมทั้ง สมองความต้องการในทุกระดับดังกล่าวได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดทำ โครงการทางวิชาการ ของ กมล ภูประเสริฐ (2544:69) ที่ว่า การจัดทำโครงการเกิดจากการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการจะแก้ปัญหา หรือพัฒนางานไปสู่ มาตรฐานที่สูงขึ้น

3.9 ผลกระทบด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ที่พบว่า การนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุดจนกระทั่งส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง และครูผู้สอนไม่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถได้เต็มที่นั้น อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขาดระบบการเก็บข้อมูลนักเรียนและชุมชน ขาดการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาโดยเฉพาะงานทางด้านการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบและเน้นความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ทำให้สถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการในการจัดระบบข้อมูล ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2547:232-234) ที่ว่า กระบวนการในการจัดระบบข้อมูล ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การจัดทำหรือประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บ การบริหารหรือการบริการข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.10 ผลกระทบด้านการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ ที่พบว่า การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลอย่างละเอียดเพื่อการจัดทำคู่มือในการประเมินมีการปฏิบัติ น้อยที่สุด ส่งผลให้ครูผู้สอนขาดความตระหนักในการประเมินงานเอง ขาดความชัดเจนในการ วิเคราะห์งานที่จะทำการประเมิน และไม่สามารถวางแผนการ ประเมินผลงานทางวิชาการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาไม่นำผลการประเมิน มาทำการวิเคราะห์ทำเป็นแผนยุทธ ศาสตร์ในการพัฒนางานวิชาการ และอาจไม่ทำความเข้าใจกับบุคลากรถึงจุดมุ่งหมายของการ ประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษา ตลอดจน ขาดภารกิจในการบริหารการประเมินผลงานทาง วิชาการ ของ กมล ภูประเสริฐ (2544:90-91, ซึ่งมองว่า การประเมินผลงานทางวิชาการ ต้องสร้าง ความตระหนักในการประเมินตนเองในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคน ซึ่งจะส่งผลต่อการ พัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบให้มีความก้าวหน้า รวมทั้งเป็นงานที่ต้องทำตามกฎหมาย เข้าใจและ วิเคราะห์งานที่จะประเมิน วางแผนการประเมินผลงานทางวิชาการ กำหนดวิธีการและเครื่องมือใน การประเมินอย่างละเอียด เพื่อเตรียมการจัดทำคู่มือการประเมิน รวมทั้งระบุวิธีการแต่ละขั้นตอน และสร้างเครื่องมือที่จำเป็นในการประเมิน ทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาถึงจุดมุ่งหมาย ของการประเมิน ความคุม กำกับดูแล ติดตามการประเมินตามแบบที่วางไว้ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล เขียนรายงานเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด และต้องมีการประชุม ปรึกษาหารือกัน เพื่อใช้ประโยชน์จากการประเมินในทุกๆ ด้าน

สรุปในภาพรวมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ทั้ง 9 ด้าน พบประเด็นที่สำคัญ คือ ด้าน การบริหารการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ให้ครูดำเนินการฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดให้มีกิจกรรมสนับสนุน

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ได้เน้นเพื่อให้ความสำคัญ โดยถือเป็นนโยบายหลักว่า สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังนั้น สถานศึกษาจึงอาจมีการดำเนินการเพื่อสนองนโยบายจุดเน้นดังกล่าวในระดับที่สูงกว่างานอื่นๆ ก็เป็นไปได้

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการในทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก และค่อนข้างเชื่อได้ว่าสถานศึกษาเหล่านี้ได้ดำเนินการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในภารกิจงาน 9 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ และด้านการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในทุกๆ ด้าน ให้มีการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

1.2 ด้านการวิจัยและพัฒนา การวิจัย สถานศึกษาจัดหาหนังสือและเอกสารให้บุคลากรได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน

1.3 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับครูผู้สอนทุกเพศ ทุกวุฒิการศึกษา และทุกประสบการณ์การสอนในการบริหารงานวิชาการทุกๆ ด้าน เนื่องจากครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน มักจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ครูผู้สอนจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากผลการประชุมประจำเดือนของผู้บริหารสถานศึกษา หนังสือราชการเข้าสถานศึกษา หรือหนังสือพิมพ์ที่ไม่ค่อยเป็นปัจจุบันเท่านี้ ส่วนการรับรู้ข่าวสารด้านอื่นๆ ยังไม่มีศักยภาพเท่าที่ควรเนื่องจากขาดแหล่งพลังงานไฟฟ้าและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะสามารถที่จะเจาะลึกในรายละเอียดปลีกย่อยได้มากขึ้น

2.2 ควรใช้รูปแบบการวิจัยอื่นๆ เพื่อศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเข้าไปศึกษาวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านใดงานหนึ่งของสถานศึกษา